Ankenævnet for Forsikring

Den 3. december 2014 blev i sag nr. 85460:

XXXXXX XXXXXXXX
XXXXXXXXXXX XXX
XXXX XXXXXXXXX

mod

MP Pension - Pensionskassen for magistre og psykologer
Smakkedalen 8
2820 Gentofte

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren er omfattet af en pensionsordning i MP Pension - Pensionskassen for magistre og psykologer. Han klager over selskabets afvisning af at have afgivet en rentegaranti.

Klager blev optaget i ordningen den 1/2 1970. I 2008 blev pensionskassens kunder tilbudt at omlægge deres ordninger. Klageren benyttede sig ikke af dette tilbud, og forblev på i sin hidtidige ordning, der kom til udbetaling fra den 1/10 2008.

Det er klagerens opfattelse, at aftalegrundlaget på hans ordning er en rentegaranti, og selskabet skal ifølge klageren på denne baggrund tilpligtes at kreditere og forrente de opfyldningslån, der som negativ bonus er tilskrevet medlemmerne på hans ordning for 2009, 2010 og 2011, hvor kontorenten har været lavere end 4,5 %. Klageren mener, at selskabet endvidere er forpligtet til at tilbageføre den tilbageholdelse af en del af kontorenten for medlemmer på hans ordning, som selskabet foretog i sammenhæng med rentekurveaftalen, som kontorente. Selskabet er endeligt ifølge klager forpligtet til at godskrive medlemmerne på hans ordning deres risikotillæg.

Selskabet afviser alle klagepunkter med henvisning til, at der ved aftalens indgåelse blev givet en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti.

Klageren har i klageskemaet dateret 5/12 2013 bl.a. anført:

"**1. Sagsfremstilling.**

I en tværgående pensionskasse eksisterer der som hovedregel ikke nogen police, og afgørende bliver derfor, jfr. Nordea-dommen, hvad kassen rent faktisk har tilkendegivet over for medlemmerne. Når et selskab (/en tværgående pensionskasse) fornægter eksistensen af et dokumenteret løfte og erklærer, at en afgiven garanti ikke er, hvad kassen rent faktisk har lovet, men noget andet, er det næppe tilstrækkeligt at lægge garantitilsagnet frem. Siden MP Pension (herefter MP) ikke vil anerkende sit eget tilsagn, må det underbygges.

Der gives her en komprimeret version, mens bevislighederne uddybes, ligesom MPs fornægtelser sættes i relief, i en supplerende, uddybet redegørelse [Bilag 0]. Den anvendte dokumentation fremgår af bilagsfortegnelsen. Bilag, der ikke medsendes, er markerede med overstregning [Bilag XX]. Skulle MP anfægte citater eller dokumentationens eksistens, vil den blive fremlagt.

Efter den såkaldte Nordea-dom synes der at have bredt sig en almindelig opfattelse i pensionsbranchen om, at rentegarantier ikke eksisterer. Ifølge dommen er det afgørende imidlertid, hvad selskabet rent faktisk har lovet kunden. (Bilag 1, side 1-10. Se særligt side 9, 1 spalte, sidste punktum, og side 10, 2. punktum.) Det vil derfor her blive påvist, at MP rent faktisk har lovet medlemmerne en rentegaranti, og at MP i forbindelse med et omvalg har omfortolket denne rentegaranti til en ydelsesgaranti og siden fornægtet nogensinde at have haft en rentegaranti.

Hvis et selskab/kasse kan omdefinere en garanti ved blot at erklære, at man nu mener noget andet - at en betegnelse foren garanti nu forresten er betegnelse for en anden garanti - er de omvalg, der har fundet sted i mange pensionskasser, incl. i MP, overflødige, og garantier meningsløse.

'Selskaberne kan . . . ikke ændre deres forpligtelser over for kunderne, der bygger på indgåede aftaler. Kunderne har et retskrav på deres pensionsgarantier, og selskaberne kan således ikke ophæve dem ... uden at indgå en aftale herom med kunden.' [Bilag 2, 'Bremer-rapporten', Større valgfrihed i pensionsopsparingen. Økonomi og Erhvervsministeriet m.fl. Maj 2003. Kap. 12]

Forskellen mellem en rentegaranti og en ydelsesgaranti er ligeledes præciseret i 'Bremer-rapporten':

En rentegaranti giver kunden en garanti for, at hendes/hans depot hvert år forrentes med en nominel efterskat rente, der ikke er lavere end garantirenten.

En ydelsesgaranti giver kunden en garanti for, at den gennemsnitlige årlige nominelle efterskat forrentning af depotet over hele forsikringens løbetid ikke er lavere end garantirenten.
Forskellen på en rentegaranti og en ydelsesgaranti er altså, at ydelsesgarantien kun sikrer en gennemsnitlig årlig forrentning lig garantirenten, hvorimod rentegarantien sikrer den hvert enkelt år. [Bilag 3, 'Bremer-rapporten', Kap. 10.2]

Dokumentation af MPs rentegaranti

MP er iflg. MP selv 'født' med en rentegaranti [Bilag 4 (citeret nedenfor)].

MP konkretiserede sin rentegaranti i MP Information i 1993: 'For de fleste medlemmer garanterer pensionskassen en forrentning på 31/2 % af de beløb, der indbetales i disse år. Finanstilsynet skal fremover fastsætte en maksimal garanteret forrentning.' (Bilag 5).

I en helsides artikel i MP Information juni 1999, nr. 1, side 13: 'Pensionsløfterne skal holdes', gjorde MP på baggrund af den daværende regerings planer om at indføre en særlig pensionsbeskatning, og på baggrund af et responsum fra Kammeradvokaten om forpligtelsen overfor afgivne garantier, sin rentegaranti helt umisforståeligt klar. 'Pensionsløfterne, der skal holdes', handler om en rentegaranti, og det fremgår, at 'Størstedelen af pensionsopsparingen i MP vil således i mange år fremover være omfattet af den høje rentegaranti på 4,25 %. Pt. udgør denne del 78 % af den samlede pensionsopsparing i MP.' Hele artiklen beskæftiger sig entydigt med rentegarantier og omtaler tilmed overvejelser om statslig garantistillelse forrentegarantierne. [Bilag 6] Denne artikel er formentlig det tætteste, man kan komme på en egentlig police i sammenhæng med en tværgående pensionskasse., Det skal tilføjes, at Kammeradvokaten i sit omfattende responsum [Bilag 7] redegør for konkrete rentegarantier i række såvel kommercielle som arbejdsmarkeds og tværgående pensionskasser. (Generelt om rentegarantier, herunder Finanstilsynets godkendelse af samme, side 16 f; konkrete eksempler, side 22 ff.).

I MP Information juni 2000 omtales MPs rentegaranti på ny: 'Grundlagsrenten er den lovede minimumsforrentning af din pension - uanset udviklingen på investeringsmarkederne.' [Bilag 8]

Igen i MP Nyt juni 2005, hvor overvejelser om en ny pensionsordning introduceres, hedder det: 'Den traditionelle pensionsopsparing bygger på en lovet minimumsforrentning (grundlagsrente).' Og der henvises til Kammeradvokatens ovenfor omtalte vurdering: 'Pensionsløfterne er juridisk bindende og skal opfyldes af såvel livsforsikringsselskaber som pensionskasser - uanset udviklingen i renteniveauet. En nedsættelse af pensionerne vil derfor kræve et forudgående samtykke af det enkelte medlem.' [Bilag 9]

MPs omvalg i 2008 - hvad skulle der ifølge MP omvælges fra?

I 2008 gennemførte MP et omvalg efter en kampagne, der var baseret på et fravalg af MPs rentegaranti. Det var, hvad formanden og i særdeleshed direktøren forklarede medlemmerne på MPs generalforsamling april 2008. Rentegarantien var kun til skade, og medlemmerne burde gøre som en række andre konkret omtalte kasser, der allerede havde fravalgt deres rentegaranti. MP-formandens og især -direktørens omfattende redegørelse på GF 2008 for MPs skadelige rentegaranti og omtalen af andre kassers rentegarantier fremgår af udskrift af GF-beretningen i bilag 11. Enkelte citater skal dog bringes her:' Pointen er, at rentegarantierne koster os dyrt som pensionskasse, og der er ikke andre end medlemmerne selv til at betale den regning. Hertil kommer, at rentegarantierne så også begrænser vores investeringsfrihed', og videre: 'Kort fortalt så står vi med nogle utilsigtede effekter af rentegarantierne. Det koster os penge, uden at vi reelt får noget som helst for dem.' Og videre: 'Vi får ikke andet end falsk tryghed, og det er derfor vi vil over til et system uden rentegarantier'. Og referende til andre, navngivne pensionskasser: 'Samtlige disse omvalg har afviklet det gamle rentegarantisystem.' – 'Men fælles for dem er også, at de ligesom MP og andre afvikler rentegarantierne. Det er meget vigtigt. Forskellen ligger udelukkende i, hvordan de indretter mulighederne i den nye ordning.'

I MP Nyt juli 2008 bekræftes direktørens udtalelser under overskriften: 'Livlig debat på årets generalforsamling', 'En vigtig forudsætning . . . er netop den nye pensionsordning, som frigør MP fra rentegarantierne.' 'Pointen er, at rentegarantierne koster os dyrt som pensionskasse, og der er ikke andre end medlemmerne selv til at betale den regning. Rentegarantierne begrænser vores investeringsfrihed og spiller en stor rolle i det dårlige afkast.' [Bilag 12] I samme MP Nyt står under overskriften: 'Ny Pensionsordning 2008' at læse: 'Mange andre pensionskasser har allerede gjort det; indført nye pensionsordninger uden rentegarantier. I starten af september får MP's medlemmer også tilbuddet.'

Omvalgskampagnen

I August 2008 udsendte MP et personligt brev til alle medlemmerne sammen med to omvalgsbrochurer, en mere populær, der markedsførte begrundelserne for at fravælge rentegarantien til fordel for en fleksibel, betinget og ugaranteret rente på 1 1/2 %, og en mere teknisk brochure.,

Den første brochure, 'Det er dit valg - for det gælder din pension', [Bilag 13], fortæller om og argumenterer for valget af 'Ny Pensionsordning'. Valget handler om et fravalg af MPs rentegaranti. 'MP's pensionsordning stammer fra 1960'erne, men nu er tiden løbet fra den gamle ordning.' 'Ny Pensionsordning indeholder ingen rentegarantier, og derfor kan vi betale højere pensioner i Ny Pensionsordning sammenlignet med den gamle ordning.' (side 3). Rentegarantier omtales 11 gange i den 8 sider lange brochure.

I den anden, mere tekniske brochure, 'Redegørelse for Ny Pensionsordning', [Bilag 14], er budskabet pludselig væsentligt og afgørende anderledes. Nederste halvdel af side 2 er afsat til en 'Ordforklaring', hvor der i midterste spalte, under overskriften 'Rentegaranti, ydelsesgaranti og garantibetaling' står følgende at læse: 'Finanstilsynets opfattelse af et pensionstilsagn som en garanti kom ind via EU's 3. livsforsikringsdirektiv. Det står ikke klart, om det er selve grundlagsrenten, der opfattes som en rentegaranti, eller om det er pensionstilsagnet, der opfattes som en ydelsesgaranti. Det beror efter Finanstilsynets opfattelse på vilkårsformuleringen. MP's opfattelse er at være i sidste gruppe, og al brug af ordet 'rentegaranti' i omvalgsmaterialet skal forstås i betydningen 'ydelsesgaranti'.
…
Hvis man nu som tankeeksperiment ser bort fra MPs umådeligt klare tilkendegivelse af sin rentegaranti i 1999 [Bilag 6, 'Pensionsløfterne skal holdes'] og formandens og direktørens forklaringer om kalamiteterne ved MPs rentegaranti ved GF april 2008, og de andre tilkendegivelser i MP Information, og et øjeblik forestiller sig, at MPs garanti er en ydelsesgaranti, så må det undre ganske betydeligt, at MP til medlemmernes oplysning som argumentation for omvalget udsender to brochurer, der handler om fravalget af MPs rentegaranti. Hvordan forklare, at MP - i dette tankeeksperiment - konsekvent bruger en forkert terminologi, rentegaranti, rentegaranti, rentegaranti, og derefter forsøger at forklare sig ud af denne forkerte terminologi i en 'ordforklaring', som i øvrigt er komplet ubegribelig? Og som tilmed ikke forklarer de begreber, den ifølge overskriften skulle klargøre. Havde det været for nemt at bruge den rigtige terminologi fra starten? Hvis den altså var rigtig. Eller er sammenhængen en anden?

Med dette udsagn, skulle det siden vise sig, var MPs rentegaranti efter MPs 'opfattelse' blevet tryllet om til en ydelsesgaranti.

I september 2008, efter udsendelsen af brochurerne, bragtes der indlæg i de MP-tilknyttede fagblade, der fortsat argumenterede for fravalget af MPs rentegaranti, således i Psykolog Nyt: 'Garantier, som hæmmer': 'En af årsagerne er de rentegarantier, som MP blev 'født' med tilbage i 1960'erne.' .... 'I dag, fire årtier senere, er rentegarantierne en hæmsko for at skabe

en robust, tidssvarende og konkurrencedygtig pensionskasse.' Indlægget ved [navn], kommunikationskonsulent i MP, taler om rentegaranti i sig selv og i sammenhæng med MP 9 gange. (Bilag 4)

I Gymnasieskolen forklarer Gymnasieskolernes Lærerforenings repræsentant i MPs bestyrelse, [navn], i et interview, at 'kassen har følt sig bundet med de rentegarantier, vi som medlemmer har givet hinanden som medlemsejet pensionskasse.' I alt omtaler [Gymnasieskolernes Lærerforenings repræsentant i MPs bestyrelse] MPs rentegaranti 3 gange i interviewet, som derudover omtaler rentegarantien andre 3 gange. [Bilag 16]

Selv MPs direktør turnerede landet rundt til 8 medlemsmøder i september 2008 for at advokere for omvalget med en præsentation, overheads [Bilag 17], der klart og entydigt handler om (et fravalg af) MPs rentegaranti og til sidst omtaler andre navngivne kasser, der også har fravalgt en rentegaranti.

Og MPs egen formand skrev i et indlæg i Magisterbladet 12. september 2008: 'Ligesom alle andre medlemmer af MP Pension skal vi i bestyrelsen også tage stilling til Ny Pensionsordning. Og vi er ikke et sekund i tvivl: Svaret er ja. Jeg får en højere pension, hvis pensionskassen i fremtiden kan bruge de penge på pensioner, som i dag bliver brugt til at betale for rentegarantierne. Derfor har jeg selv sagt ja til Ny Pensionsordning - ligesom alle øvrige medlemmer af MP's bestyrelse. Vi vil ikke betale for dyre rentegarantier, som ikke giver nogen mening.' [Bilag 18]

Særlig bemærkelsesværdigt er det, at [formand for MP] i Magisterbladet 26. september 2008 skriver 'For mig som pensionist er det imidlertid afgørende, hvad jeg får udbetalt i pension fremover. I den gamle ordning er pensionens størrelse sikret på baggrund af rentegarantierne.... I den nye ordning er rentegarantierne fjernet. Der skal derfor ikke lægges så mange penge i reserverne fremover.' [Bilag 19]. Bemærkelsesværdigt, fordi det var …, der som formand for MP stod bag den umådeligt klare forsikring om MPs rentegaranti i 1999, omtalt ovenfor [Bilag 6, 'Pensionsløfterne skal holdes'].

Stadig den 31. oktober 2008 skriver den daværende MP-formand, …, ligeledes i Magisterbladet, under overskriften: 'Rentegarantierne 'belaster' kun den gamle ordning', bl.a. 'Den nye pensionsordning er ikke tynget af omkostninger forbundet med at opretholde de dyre og utidssvarende rentegarantier. Det er den gamle ordning.... Medlemmer, som vælger Ny Pensionsordning, skal naturligvis ikke betale omkostningerne til rentegarantien for de medlemmer, som vælger at blive i den gamle ordning.' [Bilag 20]

Omvalgskampagnen, advokat- og aktuarrapporter

I forbindelse med omvalget har MP indhentet en redegørelse, 'Omvalgsregler' [Bilag 21], fra en advokat vedr. rimeligheden af en foreslået omvalgsbonus. Advokaten, der naturligvis forholder sig til forudsætninger leveret af MP, responderer entydigt ud fra, at omvalget handler om fravalg af en rentegaranti. Redegørelsen beskæftiger sig i afsnit 1, De påtænkte omvalgsregler, som i det meste af redegørelsen, med 'høje grundlagsrenter' og med en 'grundlagsrente på 4,25 % etc. 'Medlemmer under statut 1 og 2 vil udgøre an investeringsgruppe og vil derfor som udgangspunkt skulle modtaget mindst 4,25 % i rente svarende til den højeste grundlagsrente'. I afsnit 3, Tildeling af særlige bonushensættelser, side 5, nævnes rentegarantien direkte: 'Denne depotopskrivning gives således til alle medlemmerne ved omvalget, uanset om de har pensionsdækninger med høje rentegarantier.' Ligeledes nævnes rentegarantien i sammenfatningen, afsnit 6, side 10 nederst: 'Ydelsen af pensionstillæg fra egenkapitalen til medlemmer, der ved omvalget opgiver høje rentegarantier, må tilsvarende

anses for rimelig og i overensstemmelse med den finansielle lovgivning og foreningsretlige regler.'

MP har ligeledes rekvireret en 'uafhængig økonomiske rapport om omvalget', i øvrigt efter krav fra generalforsamlingen i 2008. Rapporten, 'Omvalget i Magistrenes Pensionskasse - en uafhængig analyse', er udarbejdet af aktuar …, partner i :: Aktuarrådgivning, hvor MPs chefaktuar siden januar 2008, …, også er partner. [Bilag 22]. På side 18 i denne rapport opregnes under afsnit 5) Omfordeling og renteafdækning nogle krav, som MP har stillet til analysen, herunder at 'Betalingen for rentegaranti må kvantificeres.' Særlig bemærkelsesværdig blandt de omfattende bilag, der ledsager den 21 sider lange analyse, er faktaboks 9, side 40, hvorfra indledningen skal citeres: 'Kilde: Dele af internt notat i MP. Værdi af rentegaranti, beregning for MP 31.03 2008.

Oversigt. Værdien af rentegarantien skal benyttes til at måle, hvor stor del af bonusmidlerne, der på et givet tidspunkt, skal tilbageholdes for at dække rentegarantien i forsikringens restløbetid. Det er målet at værdien skal svare til prisen for et renteafdækningsinstrument på markedet for finansielle instrumenter.

Såvel advokat- som aktuarredegørelsen er, som det fremgår, bestilt af MP. Og som offentliggjorte af MP er det næppe urimeligt at formode, at MP om ikke direkte har godkendt indholdet af disse redegørelser, så i det mindste ikke haft, herunder formelle, indvendinger mod indholdet. Af aktuar-rapporten fremgår det eksplicit, at MP har stillet krav om, at 'betalingen for rentegaranti må kvantificeres', ligesom det fremgår, at aktuaren i faktaboks 9 har foretaget en beregning af denne værdi, i øvrigt på baggrund af 'dele af internt notat i MP'.

Som ovenfor med de to omvalgsbrochurer forekommer det overordentlig vanskeligt at forestille sig, at MP - hvis man nu igen for eksperimentets skyld antog, at MP har en ydelsesgaranti - omhyggeligt skulle foranstalte en redegørelse og rapport, baseret på en rentegaranti. En i givet fald så elementær og formel fejl eller misforståelse i grundlaget for disse analyser må nødvendigvis forudsættes korrigeret helt rutinemæssigt. Hertil kommer det ret afgørende, at analysernes formål var at oplyse medemmerne om konsekvenserne ved omvalget. Er det tænkeligt, at en pensionskasse udsender et informations- og analysemateriale, der ikke er baseret på kassens faktiske forhold, og, helt centralt, dens faktiske garanti, som medlemmerne skal tage stilling til, om de vil fravælge eller beholde? Det giver ikke mening.

Efter omvalget

På grund af kritik af den 'uafhængige økonomiske rapport om omvalget' blev der den 11. dec. 2008 afholdt en ekstraordinær generalforsamling i MP, hvor formanden under evt. i sammenhæng med annonceringen af en kontorente på 3,25 % for det følgende år (2009) bl.a. sagde: 'Der er ganske få, der har en kontorente på 4,25 alene, og de får udbetalt 4,25 i pension, men hvad de er nødt til at betale for rentegarantien og vi har ikke noget overskud i kassen i øjeblikket, så får de det som et lån, der skal tilbagebetales senere'.[Bilag 23].

Så i december 2008 havde MP stadig en 'opfattelse' af at have en rentegaranti, - må man formode. Men i januar 2009 begynder det at skride ...

Den 18. december 2008 tog jeg i et indlæg i MPs Debatforum rentegarantispørgsmålet op i sammenhæng med den udmeldte kontorente, - under titlen: 'Brud på rentegarantien i gl. ordning -?' (Indlæg og svar refereret i den supplerende redegørelse). 13. januar 2009 svarede MPs formand bl.a.: 'Du har også en række betragtninger om, hvorvidt begrebet ydelsesgaranti skulle erstatte begrebet rentegaranti. Det er en misforståelse. En pensionskasseordning

har som udgangspunkt altid karakter af at være en ydelsesgaranti, og her er MP på linje med alle andre tilsvarende pensionskasser. Vilkårene herfor fastsættes i statutten og i det tekniske grundlag. Det er der ikke noget nyt i. Garantien i den gamle ordning er en ydelsesgaranti, og i den nye ordning er den ydelsesgaranti blot gjort betinget.' [Bilag 24]

Som det vil erindres, har MP selv i den mere tekniske brochure, 'Redegørelse for Ny Pensionsordning', bilag 14, i 'ordforklaringen' angivet, at 'al brug af ordet 'rentegaranti' i omvalgsmaterialet skal forstås i betydningen 'ydelsesgaranti'. 'Men nu er 'betragtninger om, hvorvidt begrebet ydelsesgaranti skulle erstatte begrebet rentegaranti ... en misforståelse'. Bemærkelsesværdigt er også udsagnet om, at 'en pensionskasseordning har som udgangspunkt altid karakter af at være en ydelsesgaranti, og her er MP på linje med alle andre tilsvarende pensionskasser.' MP udsendte i september 2008 til støtte for omvalget et Nyhedsbrev om Ny Pensionsordning [Bilag 25], hvor der side 4 bringes et skema over 'Hvilke pensionskasser har allerede indført nye pensionsordninger uden rentegarantier?' Der oplistes 7 AC- kasser, af hvilke MP er i administrationsfællesskab med de to, hvorfor det kan formodes, at MP har en særlig indsigt i disses forhold. Alle 7 kassers rentegarantiordninger, forstår vi nu, har som udgangspunkt altid karakter af at være en ydelsesgaranti'. Eftersom ikke alle vælger om, vil en kasse, der har haft omvalg fra en rentegaranti, nødvendigvis fortsat have en sådan. Men udgangspunktet har altså karakter af at være en ydelsesgaranti ... I MP Nyt, juni 2005, [Bilag 9] hvor overvejelserne om en ny pensionsordning introduceredes, oplyser MP, at: 'Den traditionelle pensionsopsparing bygger på en lovet minimumsforrentning (grundlagsrente)', dvs. en rentegaranti, og det tilmed som 'udgangspunkt', eftersom det er 'den traditionelle pensionsopsparing' - men det var naturligvis også hele 3 % år siden. Nu, 13. januar 2009, har MP altså ikke en rentegaranti, men 'som udgangspunkt' en ydelsesgaranti: 'Garantien i den gamle ordning er en ydelsesgaranti, og i den nye ordning er den ydelsesgaranti blot gjort betinget.'

Jeg stillede i ovennævnte indlæg fire spørgsmål: (1.) hvornår den gl. ordnings rentegaranti skulle være blevet afløst af en ydelsesgaranti, (2.) hvem der skulle have besluttet det, og (3.) med hvilken kompetence. Og endelig (4.) hvornår dette skulle være udmeldt til medlemmerne. Jeg har siden gentaget spørgsmålene i nye indlæg i MPs debatforum, senest i et indlæg til MPs nuværende formand den 27. maj 2013. De er til dato ikke blevet besvaret.

I et svar den 15. februar 2009 på et nyt indlæg i MPs debatforum, 'Tjek her om du får din rentegaranti', strammede MPs formand meldingen: 'Det er ikke korrekt, når du siger, at medlemmer på den gamle pensionsordning har en rentegaranti - det har vi aldrig haft i pensionskassen. Der er tale om en ydelsesgaranti, der er gjort betinget i den nye pensionsordning.' Nu er der ikke mere tale om 'som udgangspunkt altid at have karakter af at være en ydelsesgaranti'; nu er rentegaranti noget, som MP aldrig har haft, simpelthen. [Bilag 26].

Videre i samme svar løfter formanden sløret for, hvad der sker med pensionsordningerne for medlemmer på gl. ordning, der måtte have en højere vægtet grundlagsrente end årets kontorente: 'Det er bestemt heller ikke korrekt, når du siger, at vi snyder medlemmerne.... Medlemmerne i den gamle ordning, hvis vægtede gennemsnit af grundlagsrenter overstiger 3,5 pct., får fyldt op til deres individuelle grundlagsrente i form af et lån i 2009, som skal betales tilbage, når kontorenten igen overstiger det vægtede gennemsnit af grundlagsrenter.' Men har man fået sin kontorente, når man får tilskrevet et modsvarende lån? Hvis nogen låner mig 100 kr., har jeg så fået 100 kr.?

Klage til MP
14. juli 2009 klagede jeg formelt til MP [Bilag 27] dels over rentegarantien, dels over den såkaldte opfyldningsmodel. Klagen er, ligesom MPs svar, udførligt refereret og kommenteret i

den supplerende redegørelse. Vedr. rentegarantien bad jeg bl.a. MP forklare, hvorfor omvalgets bonus var beregnet ud fra en rentegaranti, og MP havde brevvekslet med Finanstilsynet om sin rentegaranti - når nu denne garanti ifølge MP var en ydelsesgaranti.?

Denne brevveksling med Finanstilsynet, som var foranlediget af klager over omvalgsmaterialet, er overordentlig bemærkelsesværdig, eftersom den beskæftiger sig eksplicit med MPs rentegaranti. Som det fremgår af bilag 28, skriver MP den 1. dec. 2008 til Det finansielle Virksomhedsråd, og dermed til Finanstilsynet, bl.a.:

'2. Gammel ordning og betaling for rentegarantiomkostninger
Finanstilsynet hæfter sig ved, at [omvalgs]materialet ikke giver en redegørelse for, om. omkostningerne til opretholdelse af garantierne i den gamle ordning forringer de forudsætninger, som ligger til grund for størrelsen af pensionen‘ i gammel ordning.

Det har her været pensionskassens udgangspunkt, at forsikringsaftaleloven ufravigeligt forhindrer ensidige ændringer af forsikringsaftalen, og der er derfor i redegørelsen valgt at give en beskrivelse af, at disse omkostninger vil blive håndteret som et fradrag i fremtidig bonus, sådan at de tilsagte ydelser ikke forringes (redegørelsens side 6, midterste spalte).'

Ingen ydelsesgaranti her, ikke engang 'som udgangspunkt.' Brevet er underskrevet af direktør (daværende) og chefaktuar (fortsat).

Klagesagen resulterede i en påtale fra Finanstilsynet den 26. februar 2009 [Bilag 29]. I påtalen, som MP har haft lejlighed til at kommentere og om nødvendigt berigtige ad 2 omgange, står der at læse side 3: 'De høje omkostninger for rentegarantier skal alene bæres af de medlemmer, der vælger at holde fast i rentegarantierne i den gamle pensionsordning.' Og side 9: 'Finanstilsynet hæfter sig endvidere ved, at [omvalgs]materialet ikke indeholder en beskrivelse af den gamle ordning. Der står alene at det vil blive dyrere at være i gammel ordning, fordi Medlemmerne på gammel ordning skal belastes omkostningsmæssigt af administrationen af rentegarantiordningen og de ufleksible ydelser. MP Pension har forklaret, at medlemmerne på gammel ordning opretholder samme ordning som i dag, og der derfor ikke er grund til at forklare yderligere.'

For Finanstilsynet er det således helt utvivlsomt, at MP har en rentegaranti, og at dette eksplicit er bekræftet af MP. Eller måske mere korrekt: ikke modsagt af MP, for Finanstilsynet har næppe forventet, at dette skulle være et spørgsmål. Som MP skriver: 'Det har her været pensionskassens udgangspunkt, at forsikringsaftaleloven ufravigeligt forhindrer ensidige ændringer af forsikringsaftalen'. Ufravigeligt ...

MP besvarede [Bilag 30] min klage den 5. oktober 2009 som følger vedr. omvalgsbonussen: 'Anvendelsen af begrebet rentegaranti i anmeldelsen [af det tekniske grundlag] er alene en henvisning til beskrivelsen af beregningsmodellen ved overgangen og på ingen måde en ændring af ordningernes juridiske indhold.' Og det er jo korrekt, eftersom MP har en rentegaranti. Vedr. brugen af ordet rentegaranti i brevvekslingen med Finanstilsynet, svarede MP, at 'når MP Pension her sprogligt anvendte udtrykket 'rentegaranti', skete det i overensstemmelse [med] den gængse og tilsyneladende intuitivt lettere forståelige praksis med at bruge dette udtryk frem for udtrykket ydelsesgaranti.'

Noget overraskende måske, at MP - som i så fald 'her [næppe] er på linje med alle andre tilsvarende pensionskasser' - i sin kommunikation med tilsynsmyndigheden anvender faglige termer rent intuitivt. Finanstilsynets brug af termen 'rentegaranti' i sin påtale – 'De høje om-

kostninger for rentegarantier skal fremover alene bæres af de medlemmer, der vælger at holde fast i rentegarantierne i den gamle pensionsordning' - er imidlertid næppe intuitiv.
Ud over den fornægtede rentegaranti klagede jeg også over den såkaldte opfyldningsmodel, som indebærer, at MP, når kontorenten måtte være lavere end ikke-omvalgte medlemmers vægtede grundlagsrente, tilskriver disse dels denne kontorente, dels, som lån, det manglende beløb op til medlemmets vægtede grundlagsrente. Modellen respekterer ikke rentegarantien, dels fordi en sådan i sagens natur skal tilskrives positivt, dels fordi en rentegaranti implicit indeholder en adgang til at få ligelig del i bonusudlodninger. Skal kommende bonusudlodninger i et eller andet omfang bruges til modregning af lån, vil medlemmet i samme omfang rent faktisk ikke få disse bonusbeløb.

MP her hertil bl.a. svaret: 'Opfyldningsmodellen opfylder kontributionsbekendtgørelsens regler om, at alle medlemmer skal tildeles en andel af det realiserede resultat, som er rimelig i forhold til, hvorledes den enkelte har bidraget til dette resultat. Hvis man i stedet tilskrev grundlagsrenten til de medlemmer, som havde en højere grundlagsrente end kontorenten, ville disse medlemmer få en højere andel af det realiserede resultat end de havde bidraget til. Det ville være i modstrid med kontributionsprincippet.'

Nu kan en rentegaranti imidlertid næppe være i modstrid med kontributionsprincippet, og svaret overser, at medlemmerne i gammel ordning betaler for deres rentegaranti og dermed allerede modregnes betydeligt i deres kontorentetilskrivning. Når de betaler for deres rentegaranti, er det næppe en urimelig forventning, at de også rent faktisk får den.

Rentekurveaftalen

12. juni 2012 indgik Erhvervs- og Vækstministeriet og Forsikring & Pension en aftale om ændring af rentekurven på pensionsområdet. MP har først implementeret denne aftale, hvad jeg har gjort indsigelse imod, og siden rullet implementeringen tilbage igen. Daværende Erhvervs- og Vækstminister … har [Bilag 31] bekræftet, at aftalen ikke gælder for rentegarantier, men hvad MP rent faktisk har foretaget sig i såvel den ene som den anden proces, har det det ikke været muligt at få et forståeligt svar på.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?

At MP tilpligtes at anerkende, at aftalegrundlaget for gammel ordning er en rentegaranti. Og at dette meddeles på MPs hjemmeside, i MPs Nyhedsbrev og ved brev til medlemmerne af gammel ordning. Samt, naturligvis, at hjemmesidens angivelser om ydelsesgaranti/rentegaranti berigtiges (f. eks. Pensionsordbog, opslag 'rentegaranti'), og at det ligeledes under 'Den gamle Pensionsordning' på hjemmesiden præciseres, at den er baseret på en rentegaranti, samt endelig at 'ydelsesgarantierne' i bonusregulativet i MPs 'Pensionsvilkår. Regler & Paragraffer' rettes til 'rentegarantierne'. Alt inden nærmere angiven frist.

At de opfyldningslån, der som negativ bonus er tilskrevet medlemmerne på gammel ordning de år (2009, 2010 og 2011), hvor kontorenten har været lavere end 4,25 %, som følge heraf krediteres og forrentes, således at medlemmerne på gammel ordning tilføres deres fulde tilkommende, garanterede, vægtede grundlagsrente for hvert år i overensstemmelse med deres rentegaranti. Og at dette bekræftes over for de pågældende ved meddelelse af alle bevægelserne på deres depot fra 2008 og frem.

At den tilbageholdelse af en del af kontorenten for medlemmer på gammel ordning, som MP har foretaget i sammenhæng med 'rentekurve-aftalen', tilbageføres som kontorente (og ikke anvendes til udligning af negativ bonus, som det vistnok er sket), dvs. som om den ikke har

været tilbageholdt eller 'udskudt' [se evt. note i den supplerende redegørelse om rentekurve-aftalen]. Og at dette bekræftes over for de pågældende som ovenfor.
At det risikotillæg, som MP opkræver, og som tilmed i 2011 er sat op fra 2 1/2 % til 4 1/2 %, godskrives medlemmerne af gammel ordning, eftersom de allerede opkræves betaling for deres rentegaranti og dermed har betalt for den risiko, som deres garanti belaster MP med. I øvrigt som ovenfor.

Om forældelse

Ifølge Lov om forældelse, lov nr. 522 af 6. juni 2007, § 8, er forældelsesfristen for aftalegrundlaget for pensioner 10 år.

Ifølge § 3 er forældelsesfristen for konkrete fordringer 3 år, og MP vil dermed - hvis kassen mener at kunne behandle medlemmerne sådan - kunne gøre forældelse gældende vedr. kreditering af opfyldningslån for årene 2009 og det meste af 2010, hvor kontorenten har været mindre end 4,25 %. Denne debat må i givet fald tages politisk efterfølgende, også med fagforeningerne, der nu som før er totalt dominerende i MPs bestyrelse, men min forventning, eftersom MP er en medlemsejet kasse, og MP fortæller os, at 'Vi er til for medlemmerne', og at ingen aktionærer skal tjene på medlemmerne, er, at MP drager den fulde konsekvens og retter op på forløbet, da der i modsat fald sker en omfordeling, forældelse eller ej. I bilag 26 har daværende formand for MP … forsikret, at MP ikke snyder medlemmerne."

Selskabet har i brev af 10/1 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**Begrundelse**

Aftalegrundlaget
Som ovenfor nævnt er Klager omfattet af den gamle pensionsordning. Som tværgående pensionskasse udarbejder MP Pension ikke en police. Medlemmernes rettigheder og pligter (aftalegrundlaget) fremgår af pensionskassens vedtægt og pensionsregulativer, som er optrykt i pensionskassens 'Regler & Paragraffer for den gamle pensionsordning (statut 1)' (vores bilag A).

I henhold til pensionsregulativet for den gamle pensionsordning § 8, stk. 3, 2. punktum (vores bilag A, side 8), beregnes pensionens størrelse efter regler anmeldt til Finanstilsynet.

I henhold til pensionsregulativet for den gamle pensionsordning § 18, stk. 2, (vores bilag A, side 11) får alle medlemmer af pensionskassen andel i pensionskassens overskud i form af bonus ifølge det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag m.v.

Et uddrag af det tekniske grundlag og bonusregulativet er optrykt i Regler & Paragraffer (vores bilag A, side 22-23). Det fremgår af uddraget af det tekniske grundlag pkt. 1.1, at:

> *'Grundpensionen beregnes ud fra grundlagsrenten...*
>
> *Ydelser oprettet før 1. januar 2008 er omfattet af ubetingede garanterede grundlag. Ydelser oprettet 1. januar, 2008 eller senere er omfattet af betingede grundlag jævnfør afsnit 1.3. Medlemmer optaget før 2008, som ikke har valgt om til den fleksible ordning i 2008 eller senere, er omfattet af de betingede grundlag for ydelser baseret på bidragsstigninger,*

indskud .og bonus fra og med 2008, mens øvrige ydelser fortsat er omfattet af de ubetingede garanterede grundlag'.

Det fremgår endvidere af uddraget af bonusregulativet § 5, stk. 1, *at:*

'Bonusbeløb efter § 4 anvendes til ydelser samme art, som efter pensionsregulativet. Bonus anvendes hver måned for ikke-pensionerede, mens bonus for pensionerede kun anvendes ved årsskift eller ophør. Ydelserne fra bonusbeløbene beregnes på pensionskassens til enhver tid værende nytegningsgrundlag.'

Efter ordlyden er der således alene givet en garanti for udbetaling af bestemte årlige ydelser. MP Pension har således hverken i pensionsregulativet, det tekniske grundlag eller bonusregulativet garanteret en fast minimumsforrentning af Klagers opsparing hvert år.

Dækningsoversigter

De årlige pensions- og dækningsoversigter indeholder en oplysning om størrelsen af ydelsen og en opgørelse af depotet med en angivelse af de tilskrevne renter. At der er angivet en tilskreven årlig, varierende rente, kan dog ikke forstås sådan, at der er tilsagt Klageren årlig garanti for en fast minimumsforrentning.

Som vores Bilag B vedlægges kopi af Klagers pensions- og dækningsoversigt pr. 1. januar 2008, der er den seneste oversigt inden der påbegyndtes udbetaling af alderspension.

Pensions- og dækningsoversigterne indeholder således heller ikke en garanti for en garanteret fast minimumsforrentning af klagers opsparing hvert år.

Andet grundlag

Som ovenfor anført har MP Pension hverken i aftalegrundlaget eller i de årlige dækningsoversigter givet en garanti for en fast minimumsforretning af klagers opsparing hvert år. I overensstemmelse med SEB-dommen (vores bilag C) er spørgsmålet herefter, om der på andet grundlag er givet en sådan årlig rentegaranti.

Klager har i sine bilag til ankenævnsklagen redegjort for, at MP Pension - i lighed med andre pensionsselskaber - tidligere har brugt begrebet 'Rentegaranti'.

Som … (tidligere direktør i PKA og med mangeårig erfaring fra branchen) forklarede i SEB-dommen (vores bilag C, side 23) var terminologien i mange år ikke helt klar i relation til spørgsmålet rente-/ydelsesgaranti. Ordet 'rentegaranti' var således en slags 'slang', fordi det var for tungt at henvise til 'den rente, der ligger til grund for beregningen'.

Først som følge af det generelt lavere renteniveau i slutningen af 90'erne/starten af 00'erne begyndte det at blive vigtigere at skelne mellem rente- og ydelsesgaranti, forstået som en garanti for en vis minimumsforrentning hvert år, eller en garanti for en vis ydelse, beregnet på baggrund af en grundlagsrente.

Der var dog stadig tale om en relativt teknisk forskel, og da ordet 'rentegaranti' umiddelbart er lettere at forholde sig til for en forsikringstager end 'ydelsesgaranti', fortsatte man typisk med at bruge ordet rentegaranti, men evt. med en forklaring om, at 'rentegaranti' skulle forstås som 'ydelsesgaranti', som fx i Finanstilsynets rapport om betaling for rentegaranti fra 1998, som [tidl. direktør i PKA] henviser til i SEB-dommen på side 23.

Brug af ordet 'rentegaranti' i stedet for det mere korrekte 'ydelsesgaranti' blev især brugt i tilfælde, hvor denne forskel ikke var afgørende, hvorfor et skift af brug af ordet, blot ville bidrag til yderligere forvirring uden at tilføre værdi til debatten.
… (vicedirektør i brancheorganisationen Forsikring & Pension og med mangeårig erfaring fra branchen) forklarer således også i SEB-dommen (vores bilag C, side 25), at:

> *'I 1994 var en sondring mellem rente- og ydelsesgaranti hypotetisk, idet renteforholdene var sådan, at der ikke ville være nogen forskel. Det var også derfor, at sprogbrugen på dette tidspunkt ikke var så præcis. Der findes jo også rapporter, hvor man netop skriver, at når der tales om rentegaranti, menes ydelsesgaranti. Det var slet ikke en problemstilling, der var relevant, fordi renterne var høje, og værdiansættelserne ikke skete på markedsvilkår, så risikoen for, at kunderne ikke ville få det garanterede plus lidt mere, var meget lille.'*

Det er på denne baggrund, at MP Pension har brugt ordet 'rentegaranti', herunder i forbindelse med omvalget i 2008.

Som Klager henviser til, oplyser MP Pension eksplicit i redegørelsen for omvalget i 2008 (Klagers bilag 14), at '...al brug af ordet 'rentegaranti' i omvalgsmaterialet skal forstås i betydningen 'ydelsesgaranti'. Det centrale for omvalget var at gå fra det garanterede grundlag til et betinget garanteret grundlag.

At begrebet 'rentegaranti' selv i dag bruges upræcist, kan fx ses i Rentekurveaftalen (vores Bilag D) fra 20. december 2013, hvor der i pkt. 4 omtales *'Mindsket brug af nominelle rentegarantier',* uanset de fleste pensionsselskaber utvivlsomt har en ydelsesgaranti.

MP Pension vedstår sig at have brugt ordet "rentegaranti", men uden at der er tale om et juridisk bindende begreb.

Det fremgår af rettens begrundelse i SEB-dommen (vores bilag C), at:

> *'Uanset, at der har hersket diskussion og uenighed i pensionsbranchen om betydning af den anvendte sprogbrug..., kan dette heller ikke føre til, at SEB er forpligtet i videre omgang, end hvad der følger af ordlyden af de indgåede aftaler'.*

MP Pension har således heller ikke på andet grundlag givet en garanti for en vis minimumsforrentning hvert år.

Konklusion
Sammenfattende er MP Pension således ikke forpligtet i videre omfang, end hvad der følger af ordlyden af de' indgåede aftaler.

Forældelse
Hvis Klager mod forventning skulle få medhold, skal det for god ordens skyld bemærkes, at MP Pension i givet fald har til hensigt at følge de gældende forældelsesregler."

Klageren har i brev af 22/1 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Nye vedtægter som argument?

MP henviser i sit svar til 'Regler & Paragraffer for den gamle pensionsordning (statut 1)' fra januar 2014 (MPs Bilag A). MP ændrede sine vedtægter i 2009 som følge af det da gennemførte omvalg, og det er selvsagt uden mening at argumentere med vedtægtsændringer, der er gennemført *efter* at MP har indledt sin fornægtelse. Af samme grund hører en korrektion af vedtægterne til mine krav, og denne korrektion skal, synes det, yderligere udvides. Som MP skrev til Finanstilsynet 1. dec. 2008 (Bilag 29, side 29): *'Det har her været pensionskassens udgangspunkt, at forsikringsaftaleloven ufravigeligt forhindrer ensidige ændringer af forsikringsaftalen'.*

MP kan naturligvis ikke, heller ikke gennem en vedtægtsændring, foretage 'ensidige ændringer af forsikringsaftalen'.

Den seneste vedtægt før omvalget i 2008 og MPs fornægtelse er vedtægten med tilhørende statutter fra 2008, i krafttrådt 21. april 2008. Disse statutter indeholder ingen præcisering af arten af kassens garanti, men den var medlemmerne jo også gennem MP Information velinformerede om, således som det detaljeret fremgår af min klage.

Omvalgets forklaringsløse ordforklaring

Når MP skriver *'Som Klager henviser til, oplyser MP Pension eksplicit i redegørelsen for omvalget i 2008 (Klagers bilag 14), at ' ...al brug af ordet 'rentegaranti' i omvalgsmaterialet skal forstås i betydningen 'ydelsesgaranti'. Det centrale for omvalget var at gå fra det garanterede grundlag til det betingede garanterede grundlag',* fortager MP en intentionel sammenstilling, må det formodes, af forhold, der intet har med hinanden at gøre. Ja, *omvalget* handlede om at vælge sig fra det garanterede grundlag til et betinget garanteret grundlag, men det handlede *ikke* om at ændre *rentegarantien* til en ydelsesgaranti for de medlemmer, der ikke valgte om, men Ønskede at forblive på gammel ordning. Jfr. hertil Finanstilsynets påbud til MP 26. februar 2009 (Bilag 29, side 9): *'MP Pension har forklaret, at medlemmerne på gammel ordning opretholder samme ordning som i dag, og der derfor ikke er grund til at forklare yderligere.'*

MPs skiftende bortforklaringsmodeller vedr. rentegarantien

Ifølge MPs svar til mig 5. okt. 2009 (Bilag 30) på min klage over rentegarantien er MPs brug af ordet rentegaranti frem for ydelsesgaranti i brevvekslingen med Finanstilsynet 'intuitiv'.

I et svar til mig i MPs Debatforum om samme emne henviser MPs chefaktuar - og medunderskriver af MPs brev til Finanstilsynet af 1. dec. 2008 med den just på ny citerede, betagende erklæring, hvorefter 'Det har her været pensionskassens udgangspunkt, at forsikringsaftaleloven ufravigeligt forhindrer ensidige ændringer af forsikringsaftalen' - …, til Nordea-dommen.

Nu handler MPs rentegaranti, åbenbart inspireret af SEB-dommen, om 'en slags 'slang''.

Det er ikke overraskende, at branchen ved eksempelvis [tidl. direktør i PKA]] og [vicedirektør i brancheorganisationen Forsikring & Pension], som MP citerer, forsøger at tale *rentegarantien* væk; det har de gjort siden senest 1998, kan man se af domsudskriften.

Både Nordea-dommen og nu SEB-dommen, som MP her henviser til, gør det imidlertid helt klart, at det afgørende er, hvad kunden/medlemmet kan dokumentere, at selskabet/kassen har lovet. Den dokumentation mener jeg så rigeligt at have løftet i min klage. Ingen af dommene afviser - som branchen forsøger - at *rentegaranti* er noget, der findes, tværtimod. Sagsøgeren i SEB-sagen havde i så fald næppe nu 14. januar 2014 fået bevilget fri proces til at anke afgørelsen til højesteret.

SEB-dommen angiver i sin begrundelse (side 29, MPs Bilag C): *'Der er således hverken i aftalernes ordlyd eller tilblivelse holdepunkter for, at de indgåede forsikringsaftaler indeholder en årlig rentegaranti som påstået af G. Spørgsmålet er herefter, om der på andet grundlag er givet en sådan årlig rentegaranti.'*

Det turde dermed stå klart, at sagsøger ikke tabte, fordi retten mente, *at rentegaranti* og *ydelsesgaranti* pga. branchens påberåbte, sjuskede sprogbrug var et fedt, således som MP synes at advokere for, men fordi sagsøgeren ikke vurderedes at kunne løfte bevisbyrden for den *rentegaranti,* som retten ikke i sig selv stiller nogen som helst tvivl ved.

Overfor MPs citater fra branchen står vidneforklaringen fra daværende chefaktuar i Finanstilsynet …, her citeret fra Børsen den 8. oktober 2013.

'Det var i mine øjne klart en årlig garanteret rente. Det fremgår også af almindeligt undervisningsmateriale, som forsikringsbranchen selv har anvendt på Forsikringshøjskolen,' forklarede … i vidneskranken. … var chefaktuar for Finanstilsynet i perioden 1990-2004. Her har han repræsenteret tilsynet i adskillige udvalgsarbejder sammen med branchens repræsentanter. I den forbindelse har han oplevet, hvordan branchen

*løbende har forsøgt at ændre sprogbruget fra en årlig rentegaranti til en ydelsesgaranti, hvor selskabet alene hænger på ydelsen ved udbetalingstidspunktet. Men ifølge [*daværende chefaktuar i Finanstilsynet] *gør det ændrede sprogbrug ingen forskel: 'Det kommer til at fremgå, som om det enten er en ydelsesgaranti eller en årlig rentegaranti. Og det er forkert. Det er en ydelsesgaranti, fordi forsikring i dens natur er en ydelsesgaranti. Men spørgsmålet er, om det indebærer noget mere. Og det gør det. Det indebærer, at den ydelse produceres gennem en årlig rentegaranti,' sagde han. Det var først i 1994, at [*daværende chefaktuar i Finanstilsynet] *første gang hørte selskaberne begynde at tale om en ydelsesgaranti frem for en årlig rentegaranti. Det skete, i forbindelse med at man på det tidspunkt gik ind og sænkede grundlagsrenten. 'Jeg har aldrig hørt det før 1994,' forklarede han. [*daværende chefaktuar i Finanstilsynet] *mener, at det er selskaberne, der har ændret fortolkning, når de i dag ser rentegarantien som en gennemsnitsbetragtning.'*

[Daværende chefaktuar i Finanstilsynets] vidneudsagn er udførligt refereret i domsudskriften (MPs Bilag C, side 20-23).

MP støtter yderligere sin slang-model på Finanstilsynets Rapport om betaling for rentegaranti fra 1998.

… var som chefaktuar i Finanstilsynet formand for udvalget bag denne rapport; blandt udvalgets medlemmer var i øvrigt de ovennævnte, daværende dir. [i PKA] og vicedir. [i brancheorganisationen Forsikring & Pension], begge Rådet for Dansk Forsikring og Pension. [Tidl. chefaktuar for Finanstilsynet] giver i sin vidneforklaring (side 21) en højst interessant redegørelse for den armvridning, som branchen udsatte Finanstilsynet for i bestræbelserne på at få indført ordet 'ydelsesgaranti' i rapporten - en redegørelse, som forklarer hvordan denne rapport er kommet til at fremtræde så besynderlig og til dels ubegribelig:

'På det tidspunkt, hvor Finanstilsynets rapport om betaling for rentegaranti fra 1998 blev udarbejdet, var der en begyndende interesse for problemet med rente-/ydelsesgarantierne, og det blev sværere at nå til enighed med branchen. Fra forsikringsbranchens side insisterede man på, at der skulle stå ydelsesgaranti og ikke rentegaranti. Derfor skrev man i indledningen til rapporten (kapitel 1, afsnit 1.1, 1. afsnit), at når man benyttede terminologien rentega-

ranti, var der formelt tale om en ydelsesgaranti baseret på en nærmere defineret grundlagsrente. Senere i rapporten (kapitel 3, afsnit 3.4.3) skrev man så, at når forsikringen var kombineret med garanteret genkøbsværdi, så var der tale om årlig rentegaranti. Alle ordninger af en vis størrelse var tegnet med garanteret genkøbsværdi, som afspejler værdien af den opsparing, forsikringstageren har foretaget på det tidspunkt, hvor man træder ud. Det fremgår af G82, at genkøbsværdier] skal forrentes. Det vil sige, at når forsikringstageren får en kontooversigt, så kan man regne med, at beløbet forrentes med 4,5 %. I formlen G82 forrentes nettoreserven med 4,5 % om året. Når der beregnes bonus, lægges bonusbeløbet til, og dette udgør det nye udgangspunkt, som skal forrentes med 4,5 %. Forsikringsselskaberne har forpligtet sig hertil og ville få en påtale af Finanstilsynet, hvis ikke de fulgte reglerne. Forsikringstageren havde således altid ret til at gå ud med nettoreserven beregnet efter reglerne om genkøbsværdi. Hans opfattelse bekræftes af Pensionsmarkedsrådets rapport fra 1999, hvor det i 4. afsnit i kapitel 3, afsnit 3.1, anføres, at der de facto er tale om en årlig rentegaranti og ikke en ydelsesgaranti. Branchens opfattelse har udviklet sig over tid fra 1994, hvor grundlagsrenten blev nedsat, og man i branchen fandt ud af, at det ville have været godt, hvis der havde været tale om ydelsesgaranti. På dette tidspunkt frygtede man ikke selve rentegarantien. Det var først i 1999, at man begyndte at bekymre sig om det.'

Pensionsmarkedsrådets rapport fra 1999 har således ifølge Klaus Grünbaum, må man forstå, repareret uklarhederne i Rapporten om rentegaranti fra året før, idet det i 1999-rapporten anføres "at der de facto er tale om en årlig rentegaranti og ikke en ydelsesgaranti."

Endelig henviser MP som belæg for upræcis sprogbrug til den fornyede rentekurveaftale (MPs Bilag D) af 20. dec. 2013, pkt. 4. Må jeg foreslå, at MP orienterer sig om, hvad der rent faktisk står, i særdeleshed i det sidste punktum:

'4. Mindsket brug af nominelle rentegarantier
Der har i de senere år været en proces med udvikling af pensionsprodukter med mindre eller intet garantiindhold, og især arbejdsmarkedspensionerne har gennem omvalg mv. fået kunderne over på ordninger med en meget lav eller ingen garanti. Det er vigtigt, at denne udvikling fortsætter.

Der er enighed om, at pensionsselskaberne fremadrettet fortsat skal arbejde for fortsat at mindske omfanget af produkter med nominel rentegaranti ved at øge kundernes muligheder for at træffe omvalg og derved komme over i markedsrenteprodukter.'

Teksten handler således om en fortsat opfordring til at øge mulighederne for omvalg fra 'produkter med nominel rentegaranti', og denne opfordring er naturligvis betinget af, at der netop fortsat er selskaber, der har 'produkter med nominel rentegaranti '. Altså ingen upræcis sprogbrug her. Men om så var, er det ganske irrelevant; en pensionskasses juridiske forpligtelse på sit tilsagn er så vist ikke baseret på 3. mands evt. sproglige uklarhed. (Rentekurveaftalen (version 1) er i øvrigt pga. af MPs håndtering af aftalen omtalt i slutningen af min klage; herunder refereres til Bilag 31, daværende Erhvervs- og Vækstminister … bekræftelse af, at aftalen ikke gælder for rentegarantier).

<u>To slags rentegarantier - er garantier garantier?</u>
Det kan synes lidt uklart, om der efter MPs 'opfattelse' findes to slags rentegarantier, eller vel rettere to slags selskaber eller kasser, der har rentegarantier: dels selskaber eller kasser, der vedstår sig deres rentegaranti, dels selskaber eller kasser, der erklærer, at deres rentegaranti i virkeligheden er slang.

MP 'vedstår sig at have brugt ordet 'rentegaranti', men uden at der at tale om et juridisk bindende begreb.' !? En ikke juridisk bindende garanti!? Det er fuldstændig meningsløst. Efter dansk ret, hvor selv et mundtligt løfte er bindende, må der være grænser for, hvad man kan løbe fra af skriftlige løfter. Ud over de forbehold, som måtte være formuleret i en garanti, har en sådan kun mening som netop et juridisk bindende begreb. En garanti er i sin karakter et juridisk bindende begreb og har kun eksistens som sådan. Det er, hvad garantier handler om. Garantier er garantier, fordi de garanterer ...

Men tages alligevel MPs forklaringsmodel et blot øjeblik seriøst, alene for at sætte den i relief - som indledningsvis anført handler denne sag for mig om, hvordan en fagforeningsstyret, medlemsejet pensionskasse behandler sine medlemmer - står overfor MPs 'intuitive' slangbortforklaring, hvorefter MPs rentegaranti er et ikke juridisk bindende begreb, følgende:

- Det meget gennemarbejdede tilsagn fra MP i 1999, (Bilag 6, side 13, 'Pensionsløfterne skal holdes', året efter Finanstilsynets Rapport om betaling for rentegaranti, som pensionsbranchen brugte til at forsøge at skabe uklarhed om rentegarantien).

- De deri omtalte overvejelser om 'en garantimodel, hvor staten indtræder som garant for rentegarantiens opfyldelse.'

- Kammeradvokatens responsum 1999, (Bilag 7, 'Vurdering af forsikringstagernes retskrav …' Omhandler alene rentegarantier).

- Omtalen deri side 16f af Finanstilsynets godkendelse af selskabernes udstedelse af rentegarantier.

- EU's 3. livsforsikringsdirektiv art. 17, B, a) i) ' Naar aftalerne indeholder en rentegaranti, fastsaetter den kompetente myndighed i selskabets hjemland en faelles maksimumsrentesats.' (Bilag 15).

- Som var grundlaget for Finanstilsynets efterfølgende, successive nedsættelser af grundlagsrenten.

- MPs brevveksling med Finanstilsynet i forbindelse med dettes påtale (Bilag 28-29); heri om

- MPs rentegaranti. Bremerrapportens præcisering i 2003 af forskellen mellem rentegaranti og ydelsesgaranti (Bilag 3).

Når MP omtaler sin *rentegaranti* i MP Information i december 1993, side 3 (Bilag 5), således: *'For de fleste medlemmer garanterer pensionskassen en forrentning på 3 1/2 % af de beløb, der indbetales i disse år. Finanstilsynet skal fremover fastsætte en maksimal garanteret forrentning.'* - kan det så fortolkes som slang for en ydelsesgaranti? Eller handler det om en umisforståeligt og klart formuleret *rentegaranti?*

Når MP i MP Information i juni 1999, side 13 (Bilag 6), under overskriften: *'Pensionsløfterne skal holdes',* skriver *'Størstedelen af pensionsopsparingen i MP vil således i mange år fremover være omfattet af den høje rentegaranti på 4,25 %. Pt. udgør denne del 78 % af den samlede pensionsopsparing i MP.'* - kan det så fortolkes som slang for en ydelsesgaranti? Eller handler det om en umisforståeligt og klart formuleret *rentegaranti?*

Når MP i MP Nyt i juni 2005, side 10 [Bilag 9], hvor overvejelser om en ny pensionsordning introduceres, skriver: *'Den traditionelle pensionsopsparing bygger på en lovet minimumsforrentning (grundlagsrente).'* Og der henvises til Kammeradvokatens vurdering: *'Pensionsløfterne er juridisk bindende og skal opfyldes af såvel livsforsikringsselskaber som pensionskasser - uanset udviklingen i renteniveauet. En nedsættelse af pensionerne vil derfor kræve et forudgående samtykke af det enkelte medlem.'* - kan det så fortolkes som slang for en ydelsesgaranti? Eller handler det om en umisforståeligt og klart formuleret *rentegaranti?* Som MP forpligter sig på?

Det er simpelthen ikke troværdigt, at brugen af ordet *rentegaranti* skulle være udtryk for slang. Men det er stærkt troværdigt, at den kommercielle branche gerne vil have det til at se sådan ud, således som kronvidnerne for branchens habitus har givet udtryk for under SEB-retssagen, citeret af MP. Og som [tidl. chefaktuar for Finanstilsynet] forklarer: *'Branchens opfattelse har udviklet sig over tid fra 1994, hvor grundlagsrenten blev nedsat, og man i branchen fandt ud af, at det ville have været godt, hvis der havde været tale om ydelsesgaranti.'* Havde været ... Mere overraskende er det, at en ikke-kommerciel, fagforeningsstyret, medlemsejet pensionskasse beslutter sig for at begive sig ud ad denne vej. 'Vi er til for medlemmerne', har det været MPs mantra.

Uanset hvordan MP nu måtte vælge at forsøge at bortforklare sin *rentegaranti,* er det naturligvis kernen i, hvad denne klage handler om: Kan en pensionskasse afgive en meget klar *rentegaranti,* underbygge den med Kammeradvokatens responsum, gentage den år efter år, opbygge et omvalg på den, understøttet af redegørelse fra advokat og beregning fra aktuar (begge, redegørelse og beregning, uden mening, hvis der var tale om slang, for ikke at sige en *'ikke juridisk bindende rentegaranti'* (Hvordan beregner man værdien af 'rentegarantien' for en sådan?)), basere en omvalgsbonus på den - og så erklære, at det for resten var uforpligtende slang? Hvis det er tilfældet - at en pensionskasse kan slippe af sted med det - har garantier ingen mening. Kunderne/medlemmerne må i så fald herefter spørge selskabet/kassen, om det/den nu virkelig indestår for sin garanti, - virkelig mener det? Og vil selv med et positivt svar, jfr. alle MPs genbekræftelser, ikke kunne vide sig sikre på alligevel ikke en dag at få at vide, at for resten

<u>Om forældelse</u>
MP erklærer, at MP, hvis jeg skulle få medhold, vil følge de gældende forældelsesregler. Det er overmåde interessant, dels fordi den daværende formand har erklæret (Bilag 26), at MP ikke snyder medlemmerne - og snyd kan som moralsk begreb næppe forældes - dels vil der i givet fald, som jeg har påpeget, ske (reelt: blive fastholdt) en omfordeling mellem medlemmerne. Men det kan jo give anledning til en ny klagesag.

Endelig er erklæringen interessant, fordi den bekræfter den udbredte opfattelse blandt medlemmerne på gl. ordning, hvorefter de simpelthen skal trynes, fordi de ikke har fulgt fagforeningernes og pensionskassens parole og valgt om - dette uanset at kommercielle selskaber har været hæderlige nok til gentagne gange i pressen at give udtryk for, at det ikke nødvendigvis var en fordel for ældre opsparere og pensionister at opgive deres garantier."

Selskabet har i brev af 6/2 2014 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"MP Pension fastholder fortsat, at Klagers pensionsordning er tegnet med en ydelsesgaranti. Det vil sige en garanti for en bestemt ydelse - et fast månedligt beløb - når klager går på pension.

MP Pension afviser således, at have givet en garanti på en fast minimumsforrentning af Klagers opsparing hvert år."

I informationsskrivelse fra selskabet fra juni 1999 fremgår bl.a.:

"**Kammeradvokatens redegørelse**
Indledningsvis har økonomiministeren dog bedt Kammeradvokaten vurdere rækkevidden af den rentegaranti (grundlagsrenten) som er indeholdt i pensionsaftalerne. Kammeradvokatens tilbagemelding er klar: Pensionsløfterne er juridisk bindende, Samtidig slår Kammeradvokaten fast, at det som udgangspunkt (naturligvis) er pensionsinstitutternes ansvar, at rentegarantien kan opfyldes - uanset udviklingen i renteniveauet. Derimod kan man ikke bebrejde pensionsinstitutterne, at de ikke har taget højde for risikoen for, at en ændret beskatning måtte indebære, at garantierne ikke kan indfries. Da det i øvrigt er Finanstilsynet, som i årenes løb har meddelt branchen den maksimale grundlagsrente, som kunne anvendes i pensionsordninger, slutter Kammeradvokaten, at den nye pensionsafkastskat formentlig er grundlovsstridig, hvis den får den effekt, at pensionslofterne ikke kan opfyldes."

I omvalgsskrivelsen, som selskabet fremsendte til sine medlemmer i 2008, fremgår bl.a.:

"**Rentegarantier uden mening**
For det første er der rentegarantierne. De har deres berettigelse i kommercielle og aktionær ejede forsikringsselskaber, hvor de beskytter kunderne mod ejerne. Men i en medlemsejet pensionskasse som MP er kunderne og ejerne de samme. Garanti eller ej så tilhører alle pengene medlemmerne.

Rentegarantierne tvinger MP til at sætte mange penge til side eller til at købe dyre forsikringer mod renteudsving. Og det koster på afkastet. De penge kan i stedet bruges til højere pensioner.

Ny Pensionsordning indeholder ingen rentegarantier, og derfor kan viberegne højere pensioner i Ny Pensionsordning sammenlignet med den gamle ordning.
…
Ingen dyre rentegarantier
Ny Pensionsordning giver større pensioner, fordi den ikke indeholder rentegarantier, som koster dyrt at opretholde i form af omkostninger til fx renteforsikringer. Disse omkostninger skal for fremtiden alene bæres af de medlemmer, som vælger at holde fast i rentegarantierne i den gamle pensionsordning.

Robust og rustet til fremtiden
Hvis du siger ja til Ny Pensionsordning, frigør du penge i form af reserver, som i dag er bundet på grund af rentegarantierne. Disse penge kan vi investere langsigtet og blive økonomisk mere robuste. I dag er vi nødt til at investere kortsigtet i obligationer og renteforsikringer netop på grund af garantierne.

Jo flere der vælger Ny Pensionsordning, desto mere langsigtet kan vi investere. Vi vil gerne investere på samme måde som de pensionskasser, der enten har indført nye pensionsordninger uden rentegarantier eller er "født" med meget lave rentegarantier.
…
Sætter jeg min pension på spil, hvis jeg vælger rentegarantien fra?

Nej. I en medlemsejet pensionskasse som MP skal medlemmerne dele alt - rentegarantier eller ej. Rentegarantier hører til i kommercielle og aktionærejede pensionsselskaber, hvor de beskytter kunderne mod ejerne. Men MP's medlemmer er også MP's kunder og MP's ejere. Det er derfor, rentegarantier ikke giver mening i en medlemsejet pensionskasse."

I selskabets Redegørelse for ny pensionsordning fra august 2008 fremgår bl.a.:

"**Grundlagsrente**
Grundlagsrenten har hidtil været den finansielle kalkulationsrente som MP har brugt til at overføre, beløb frem og tilbage i tiden til pensionsberegninger. Efter pålæg fra myndighederne har grundlagsrenten været nedsat flere gange, og de fleste medlemmer har således deres opsparing splittet mellem fire grundlagsrenter. Med omvalget, erstattes de fire grundlagsrenter af en ensartet ny grundlagsrente på 1,5 % (som regnskaber, mv. baseres på) og en årligt fastsat pensionsberegningsrente på 4,25 % (som pensionerne beregnes efter). Det gælder ens for alle medlemmer.
…
Rentegaranti, ydelsesgaranti og garantibetaling
Finanstilsynets opfattelse af et pensionstilsagn som en garanti kom ind via EU's 3. livsforsikringsdirektiv. Det står ikke klart, om det er selve grundlagsrenten, der opfattes som en rentegaranti, eller om det er pensionstilsagnet, der opfattes som en ydelsesgaranti. Det beror efter Finanstilsynets opfattelse på vilkårsformuleringen. MP's opfattelse er at være i sidste gruppe, og al brug af ordet 'rentegaranti' i om valgmaterialet skal forstås i betydningen 'ydelsesgaranti'. I den nye ordning gøres vilkårene udtrykkeligt betingede af, om grundlagets forudsætninger opfyldes. Garantierne har den konsekvens, at MP er nødt til at opretholde større ufordelt egenkapital og/eller købe særlige renteforsikringer, som betyder mindre pensioner end i en ordning uden garantier. De omkostninger skal naturligvis ikke betales i den nye, men alene den gamle ordning, og det vil ske ved fradrag i bonus.
…
Hvad består ændringerne i?
Omvalget er rent teknisk og omfatter en række forhold herunder grundlagsrente og beregningsmetoder for selve pensionsberegningen. Den nye beregningsmetode har tre formål.

- at give højere pensioner, end det ellers var muligt - det sker ved afvikling af de såkaldte rentegarantier, som i dag tvinger MP til at sætte flere penge til side, som så ikke kan anvendes til pensioner,

- at give fleksible ydelsesvalg, rate- og kapitalpension samt valgfri ydelser - det sker ved en omlægning af de formler, der beregner pensionerne, og

- at forenkle MP administrativt - det sker ved en ensartning af de mange forskellige vilkår, som er opsamlet gennem tiderne.

Hovedelementerne er beskrevet i faktaboksen på denne side, mens resten af denne tekst er en redegørelse for de mere teknisk interesserede. En endnu mere forsikringsteknisk beskrivelse finde i pensionskassens tekniske grundlag, som er, anmeldt til Finanstilsynet.

Anbefaling: Vælg Ny Pensionsordning
MP's bestyrelse og administration anbefaler medlemmerne at vælge den nye ordning ved at registrere et omvalg via hjemmesiden wvvw.nypensidnsordning.dk eller ved at returnere valgkortet hurtigst muligt og senest den 1. oktober 2008.

Omvalget er drøftet og afstemt med de faglige organisationer. Dansk Magisterforening, Dansk Psykolog Forening og Gymnasieskolernes Lærerforening bakker op om Ny Pensionsordning.

Denne redegørelse skulle gerne give svar, på alle spørgsmålene. Ellers kontakt os.

Ny Pensionsordnings hovedpunkter

Ny Pensionsordning skal bringe MP's pensionstilbud på linje med de krav, medlemmerne med rette kan stille, til en moderne pensionskasse Ændringerne falder indenfor to hovedområder.

1) Grundlagsrente og pensionsberegninger
Ethvert medlems pension beregnes i dag ved hjælp af en grundlagsrente. I dag har pensionskassen efter pålæg fra myndighederne fire forskellige grundlagsrenter på 4,25 %, 3,5 %, 3 % og 1,5 %, men denne forskel er blevet udlignet i form af bonus, så alle i sidste ende har fået samme forrentning.

Dette system er uigennemskueligt og kompliceret og koster i investeringsfrihed og afkast.

Med omvalget deles den gamle grundlagsrente i en ny grundlagsrente på 1,5 % (som regnskaber, mv. baseres på) og en pensionsberegningsrente på 4,25 % (som pensionerne beregnes efter). Det gælder så ens for samtlige medlemmer uanset oprettelsestidspunkt.
…
Er der en 'garanti' i en pensionsordning, og ændres der på det?

Spørgsmålet om hvorvidt pensionsordninger indeholder 'garantier', har været fremtrædende i pensionsdebatten.

En pensionskasse ejes af medlemmerne
En pensionskasse kan ikke forpligte sig udover de økonomiske midler i kassen. Derfor kan et pensionstilsagn ikke betragtes som en traditionel 'garanti'.

En pensionskasse er i bund og grund en forening af medlemmer, og en forening kan ikke forpligte fx en medlemsgruppe på en andens bekostning:

EU's 3. livsforsikringsdirektiv
Danske pensionskasser er gennem EU's 3. livsforsikringsdirektiv kommet under den amme lov som livsforsikringsselskaber. Danmark er det eneste land i EU, hvor det er sket.

I et livsforsikringsselskab anses et pensionstilsagn for at være en juridisk 'garanti'. Et forsikringsselskab skal tjene penge til aktionærerne. Derfor er det rigtigt, at selskabet ikke blot kan stramme vilkårene for kunderne, for at aktionærerne kan tjene mere.

I en pensionskasse er kunderne og ejerne imidlertid de samme. Derfor er der en konflikt mellem pensionskassens grundlag og det forhold, at den lovreguleres som forsikringsselskaberne.

Finanstilsynet har da også slået fast, at medlemmernes penge skal behandles ens. Dette er nærmere præciseret i den såkaldte kontributionsbekendtgørelse, der har til for mål at sikre en retfærdig og lige behandling af medlemmerne. I sidste ende er der således ikke uenighed om, hvordan midlerne i en pensionskasse skal fordeles, og at der skal ske ligebehandling af

medlemmerne. Alligevel skal pensionskassen på samme tid operere, som om dens pensionsdækning er udtryk for udstedte 'garantier'.

'Garantibetragtningen' er irrelevant og dyr
Bliver investeringsafkastet de næste 50 år på fx 10 % i gennemsnit, så er 'garantibetragtningen' ligegyldig. Der vil være plads til en pæn bonusudlodning år for år.

Men bliver det på -10 % i gennemsnit, så kan 'garantier' ikke sætte sig ud over den kendsgerning, at pengekassen vil løbe tør. I så fald er 'garantien" også ligegyldig.

'Garantiopfattelsen' gør, at pensionskassen er tvunget til at investere mere kortsigtet og til at opbygge en højere konsolidering i form af ufordelt egenkapital for at mindske risikoen for afkastudsving ned under 4,25 %.

Betaling for 'garantiomkostningerne'
Pensionskassen har med udgangspunkt i markedsforholdene og finansiel optionsteori kalkuleret omkostningerne ved 'garantibetragtningen'.

Disse omkostninger afhænger naturligvis af markedsforholdene, men også af det enkelte medlems opsparingsfordeling på de enkelte grundlagsrenter og således medlemmets alder.

Omkostningerne er dermed individuelle og størst svarende til et niveau på ca. 7 % af opsparingen for et meget gammelt medlem til 0 % for et nyoptaget medlem på den nye ordning. For alle omfattede medlemmer er det betydelige og unødvendige beløb at give afkald på.

Hvis alle medlemmerne vælger om til den nye pensionsordning, spares omkostningerne til ekstra konsolidering og afdækning, og pengene kan så i stedet anvendes til pensioner.

Undlades omvalget, vil omkostningerne være en realitet, og pensionerne vil som beskrevet være mindre end ved et ja til omvalget.

De omkostninger skal betales af de rette, men hvert enkelt medlem får et valg. De medlemmer, der vælger at omvælge deres ordning, vil naturligvis ikke blive belastet.

Medlemmer der vælger at fastholde den gamle ordning, vil med andre ord skulle betale deres andel af disse omkostninger, og betalingen sker gennem lavere bonus og via modregning i pensionisttillægget for pensionister.

Omvalgsbonus og pensionisttillæg
Pensionsudmålingen vil med et ja være mindst uændret - og i de fleste tilfælde højere end i dag. Det er tilsigtet, at ingen går ned i pension ved overgang til den nye ordning.

Omvendt vil de medlemmer, der vælger at fastholde den gamle ordning, have udsigt til et fradrag i deres bonusudlodning i årene fremover. Det konkrete beløb for hvert enkelt medlem vil blive beregnet individuelt og afhænge af alder, grundlagsrentesammensætning etc.

Det er besluttet på generalforsamlingen i 2007 at tildele en omvalgsbonus til de medlemmer, der vælger den nye ordning. Denne bonus er fastsat til 5 % og kan betragtes som et forskud på den udligning i bonus til de enkelte medlemmer, som lige er beskrevet. Omvalgsbonus til indgå i beregning af tillægspensionen for det enkelte medlem.

I den gamle ordning vil der ske et fradrag i det pensionisttillæg, som aktive pensionister ellers kunne have fået udbetalt. MP har i en årrække haft en ordning, hvor aktive pensionister to gange om året modtog et årligt fastsat tillæg til pensionsudbetalingen."

I afgørelsen fra Finanstilsynet af 26/2 2009 fremgår bl.a.:

"**Informationsmateriale, omvalg til Ny Pensionsordning. Informationsbekendtgørelsen og god skik bekendtgørelsen.**

I. Afgørelse
Finanstilsynet påtaler, efter forelæggelse for Det Finansielle Virksomhedsråd, at det informationsmateriale, som MP Pension oprindelig udsendte til deres medlemmer i forbindelse med muligheden for omvalg, ikke opfylder kravene i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1132 af 17. november 2006 om information i livsforsikringsaftaler (informationsbekendtgørelsen).
…
4. Vurdering
Informationsbekendtgørelse
…
Finanstilsynet vurderer, at det burde have været tydeligere forklaret i selve brevet eller ved en tydeligere henvisning til det øvrige materiale, hvordan forskellen mellem de to tal fremkommer. Det er Finanstilsynets vurdering, at det ikke er muligt at sammenligne de to tal uden at været oplyst nærmere om forskellene i forudsætningerne - enten i brevet eller ved en henvisning til brochuren.

Finanstilsynet hæfter sig endvidere ved, at materialet ikke indeholder en beskrivelse af den gamle ordning. Der står alene at det vil blive dyrere at være i gammel ordning, fordi medlemmerne på gammel ordning skal belastes omkostningsmæssigt af administration af rentegarantiordningen og de ufleksible ydelser.

MP Pension har forklaret, at medlemmerne på gammel ordning opretholder den samme ordning som i dag, og at der derfor ikke er grund til at forklare yderligere.

Finanstilsynet skal hertil bemærke, at dersom ovenfor nævnt i materialet oplyses, at der er en række omkostninger, som de, der bliver tilbage i den gamle ordning, skal bære. Der savnes imidlertid en forklaring på, om det forringer de forudsætninger, som ligger til grund for størrelsen af den pension på gammel ordning, der omtales i brevet.

Finanstilsynet finder, at det på grund af den mangelfulde information vil det være svært for medlemmerne at overskue konsekvenserne af at sige nej. Ved ikke at give bedre information har MP Pension efter Finanstilsynets opfattelse ikke givet medlemmerne de tilstrækkelige informationer i medfør af § 3, stk. 2 i informationsbekendtgørelsen til at træffe et valg på et oplyst grundlag.

Endelig savnes der i materialet en information om, hvad der sker, hvis man undlader at træffe et valg. MP Pension har i redegørelsen til Finanstilsynet oplyst, at et manglende valg har som konsekvens, at man forbliver i gammel ordning. Finanstilsynet finder, at dette er en så væsentlig information, at den efter Finanstilsynets opfattelse burde være fremgået af brevet.

Samlet er det Finanstilsynets vurdering, at medlemmerne ikke ved blot at læse det udsendte brev, har kunnet danne sig det fornødne overblik over konsekvenserne af et omvalg. Medlemmerne har været henvist til at finde en del af de relevante oplysninger i det tilhørende ma-

teriale og det er først med det supplerende materiale, der udsendes den 12. september 2008, at medlemmerne får et samlet overblik.

…

På baggrund af ovenstående påtaler Finanstilsynet, at det informationsmateriale, som MP Pension udsendte til deres medlemmer i forbindelse med muligheden for omvalg, ikke opfyldte kravene i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1132 af 17. november 2006 om information i livsforsikringsaftaler (informationsbekendtgørelsen). Finanstilsynet finder dog, at der med det supplerende materiale, som er udsendt fra MP Pension nu er givet medlemmerne de væsentlige oplysninger, som kræves efter informationsbekendtgørelsens § 3."

Af pensionsvilkårene fremgår bl.a.:

"**§ 8 ALDERSPENSION**

…

Stk. 3.

Et medlem kan efter at have nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger begære udbetaling af hel eller delvis alderspension. Pensionens størrelse beregnes aktuarmæssigt efter regler anmeldt til Finanstilsynet.

…

§ 18 DET TEKNISKE GRUNDLAG MV.

…

Stk. 2.

Alle medlemmer af pensionskassen får andel i pensionskassens overskud i form af bonus ifølge det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag mv.

…

1.1 Grundpensionen og grundlagsrente

Grundpensionen beregnes ud fra grundlagsrenten. Der gælder forskellige grundlagsrenter alt efter hvornår man er indtrådt i ordningen.

For alle bidragsstigninger, bonustilskrivninger og indskud gælder den grundlagsrente som var gældende på indbetalingstidspunktet. Ændringen i grundlagsrenten pr. 1. januar 1993 var dog gældende for alle nye bidrag.

Grundlagsrenten er på:

	Oprettet i perioden	Pct.
a)	Før 01.01.1993	4,25 %
b)	01.01.1993 – 31.12.1995	3,50 %
c)	01.01.1996 – 30.06.1999	3,00 %
d)	01.07.1999 – 31.12.2007	1,50 %
e)	01.01.2008 eller senere	1,00 % betinget

Ydelser oprettet før 1. januar 2008 er omfattet af ubetingede garanterede grundlag. Ydelser oprettet 1. januar 2008 eller senere er omfattet af betingede grundlag jævnfør afsnit 1.3. Medlemmer optaget før 2008, som ikke har valgt om til den fleksible ordning i 2008 eller senere, er omfattet af de betingede grundlag for ydelser baseret på bidragsstigninger, indskud og bonus fra og med 2008, mens øvrige ydelser fortsat er omfattet af de ubetingede garanterede grundlag.

…

§ 5. Anvendelse af bonus. (ej anmeldelsespligtigt)

Stk. 1. Bonusbeløb efter § 4 anvendes til ydelser af samme art, som efter pensionsregulativet.

Bonus anvendes hver måned for ikke-pensionerede, mens bonus for pensionerede kun anvendes ved årsskift eller ophør. Ydelserne fra bonusbeløbene beregnes på pensionskassens til enhver tid værende nytegningsgrundlag."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at selskabet i 2008 tilbød alle sine medlemmer at overgå til en ny ordning. Klageren accepterede ikke dette tilbud og forblev på den gamle ordning. Parterne er uenige om, hvorvidt aftalegrundlaget på hans ordning er en rentegaranti, og hvordan klagerens ordning skal forrentes og forvaltes.

Nævnet har bemærket, at Østre Landsrets dom af 9/12 2013, 11. afd. Nr. B-3897-05, er anket til Højesteret. Spørgsmålet om der kan udledes en rentegaranti eller alene en ydelsesgaranti på en ordning som klagerens, er dermed ikke endeligt afklaret.

I denne sag er det endvidere et spørgsmål, om selskabet i forbindelse med oprettelsen og forvaltningen af klagerens ordning har givet ham et videregående tilsagn. Nævnet finder, at dette spørgsmål har sammenhæng med bedømmelsen af den netop anførte problemstilling og muligt også kræver bevisførelse i form af parts- og vidneforklaring.

Under hensyn til sagens principielle juridiske spørgsmål og videregående betydning for andre finder nævnet det rettest ikke at afgøre sagen, jf. vedtægternes § 4.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen

formand